

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Beslutsdatum
2026-04-21

Vårt diarienummer
RR 2026-54

Ert diarienummer
Fi2026/00105

Finansdepartementet

Yttrande över Skatteincitament för forskning och utveckling – Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) samt kompletteringar till slutbetänkandet

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Den 6 maj 2024 trädde förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar i kraft. För kommittéer och särskilda utredare som har tillkallats före nämnda ikraftträdande tillämpas förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Remissen innehåller betänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2026:1). Som framgår av detta yttrande har Regelrådet bedömt samtliga aspekter i konsekvensutredningen, utom en, som godtagbart beskrivna. Enligt Regelrådet är beskrivningen av alternativa lösningar särskilt utförlig. Den komparativa utblicken innehåller värdefull information för att få en bredare bild och jämförelse av hur reglerna ser ut i andra länder. Konsekvensutredningen är överlag väl genomarbetad.

Regelrådet noterar också att det finns beskrivningar av uppföljning och utvärdering av de föreslagna reglerna, till båda alternativen (betänkandet avsnitt 6.4 och 7.5) vilket är värdefull information och något som Regelrådet framförde som viktigt i sitt yttrande över delbetänkandet.

Den enda aspekt som Regelrådet har funnit bristfälligt beskriven är om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Även i denna del finns det en del information, men Regelrådet efterfrågar en samlad bedömning av förslagsställaren gällande om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Regelrådet ser gärna en komplettering av konsekvensutredningen i enlighet med det nämnda. Denna enda bristfälliga aspekt påverkar dock inte Regelrådets sammantagna bedömning av konsekvensutredningen.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller utredningen om skatteregler som gynnar forskning och utvecklings slutbetänkande. I betänkandet finns förslag till ett nytt skatteincitament som utgår från företagets utgifter för forskning och utveckling (i det följande FoU) och som innebär en möjlighet till reducerad inkomstskatt. Utredningen presenterar i betänkandet två alternativa

förslag, där det ena förslaget är ett skatteincitament i form av ett förhöjt kostnadsavdrag och det andra ett incitament för en återbetalningsbar skattereduktion. Utredningen har valt att inte förordna ett av alternativen framför det andra, eftersom förslagen har olika för- och nackdelar och i viss mån olika träffbild.

Gällande alternativet med ett förhöjt kostnadsavdrag, föreslås ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229), i form av en ny paragraf, 16 kap 9 a § där följande anges. Utgifter för löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete till personer som arbetar med forskning eller utveckling får dras av med 200 procent av utgifternas storlek. Rätten till förhöjt kostnadsavdrag för sådana utgifter gäller under förutsättning att arbetet utförs i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och avser sådan forskning eller utveckling som avses i 3 och 4 §§ lagen (2023:747) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling samt utförs i sådan omfattning som anges i 7 § samma lag. Bedömningen av om arbetet utförs i den omfattning som krävs enligt andra stycket 2 ska göras varje kalendermånad för sig.

Gällande alternativet med en återbetalningsbar skattereduktion, föreslås ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229), i form av ett antal nya bestämmelser i 67 kap 53-57 §§ där följande anges, återgivet mer övergripande. Fysiska och juridiska personer har efter begäran rätt till skattereduktion om underlaget för skattereduktionen är hänförligt till näringsverksamhet som medför skattskyldighet i Sverige. En begäran om skattereduktion ska göras i inkomstdeklarationen som ska lämnas efter utgången av det beskattningsår som underlaget för skattereduktionen avser. Med forskning och utveckling, liksom person som arbetar med detta, gäller vid tillämpningen av detta kapitel det samma som enligt 3, 4 och 7 §§ lagen (2023:747) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling. Underlaget för skattereduktion består av beskattningsårets kostnader för löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete till personer som arbetar med forskning eller utveckling i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och skattereduktionen uppgår till 20 procent av detta underlag. Om skattereduktionen inte kan utnyttjas fullt ut för beskattningsåret ska resterande belopp tillgodoräknas den skattskyldige som ett skattetillgodohavande i ett beslut om slutlig skatt. Till alternativet om återbetalningsbar skattereduktion föreslås även ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026.

Till slutbetänkandet remitteras även en kompletterande promemoria. I den kompletterande promemorian föreslås inte några nya eller ändrade författningar, men det informeras om att det har kommit nya internationella regler efter att utredningen lämnade sitt slutbetänkande. I promemorian analyseras de nya reglerna och hur utredningens förslag stämmer överens med dem. De nya reglerna kommer i ett senare lagstiftningsärende att föras in i lagen (2023:875) om tilläggsskatt.

Bedömning av delasppekter

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges följande. I enlighet med tilläggsdirektiven ska utredningen analysera och föreslå hur ett nytt skatteincitament som i första hand utgår från företags FoU-utgifter och innebär en möjlighet till reducerad inkomstskatt kan utformas inom svensk

skattelagstiftning. Det övergripande målet med ett sådant incitament är att skapa förutsättningar för ökade FoU-investeringar i Sverige, stärka svenska företags internationella konkurrenskraft och bidra till en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt.

Vidare anges att utredningens två alternativa förslag syftar till att förbättra de ekonomiska villkoren för företag som bedriver FoU i Sverige och därigenom stärka incitamenten att förlägga sådan verksamhet i landet. Förslagen syftar även till att sänka företagets kostnader för FoU-investeringar på marginalen och på så sätt stärka incitamentet att bedriva mer FoU. Det övergripande syftet med förslagen är att öka tillväxten och den ekonomiska effektiviteten. Utgångspunkten är att ökad FoU-verksamhet i landet leder till positiva samhällseffekter utöver de direkta effekterna på företagets egen ekonomiska aktivitet.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges följande. Ett alternativ till utredningens två alternativa förslag är att slopa taket i FoU-avdraget. Enligt nuvarande regler får FoU-avdraget inte överstiga 3 miljoner kronor per månad och koncern. Ett slopat tak skulle innebära att koncerner med stora utgifter för FoU-personal får möjlighet till ett betydligt större avdrag än idag. En sådan förändring skulle dessutom leda till att dessa koncerner får en lägre kostnad för FoU-investeringar på marginalen, vilket i teorin skulle kunna skapa incitament för ytterligare FoU-satsningar.

Utredningen har i sitt delbetänkande¹ gjort bedömningen att avdragstaket i FoU-avdraget inte ska höjas eller slopas. Bedömningen grundades på att ett slopat eller höjt tak främst skulle gynna ett begränsat antal stora koncerner som redan utnyttjar avdraget fullt ut, medan effekterna på företagets totala FoU-investeringar bedömdes bli begränsade. Se utförligare beskrivningar av detta i betänkandets avsnitt 8.2.2.

Vidare anges att ett annat alternativ till att införa ett riktat skatteincitament för en viss typ av verksamhet skulle vara att sänka bolagsskatten och på så sätt gynna företagsverksamhet mer generellt. En sänkt bolagsskatt skulle kunna öka incitamenten att bedriva både FoU-verksamhet och näringsverksamhet i bolagsform i allmänhet. En sänkt bolagsskatt skulle därmed uppfylla det övergripande syftet med utredningens förslag, att skapa förutsättningar för ökade FoU-investeringar i Sverige, stärka svenska företags internationella konkurrenskraft och bidra till en långsiktig ekonomisk tillväxt. Se utförligare beskrivningar av bolagsskatten och hur den bedöms påverka i betänkandets avsnitt 8.2.3.

Ytterligare ett alternativ anges vara att företagets investeringar i FoU också kan stimuleras genom ett bidrag, där bidraget till exempel kan baseras på liknande kvalificerade utgifter och med en liknande effektiv procentsats som utredningens förslag om en återbetalningsbar skattereduktion. Effekterna av ett sådant stöd skulle i teorin kunna vara mycket likt en skattereduktion och ha en liknande statsfinansiell påverkan. Man skulle dock behöva förhålla sig till reglerna om statligt stöd i olika avseenden. Större stöd måste godkännas av EU-

¹ Skatteincitament för forskning och utveckling – En översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna (SOU 2025:3). Regelrådet yttrade sig över remissen vid sammanträde den 16 april 2025, se ärende RR 2025-41. Regelrådet bedömde att konsekvensutredningen sammantaget uppfyllde kraven.

kommissionen och dessutom förenas med regler om gränsbelopp per mottagare. En stor fördel med ett sådant stöd anges vara att det i vart fall i teorin kan riktas direkt mot sektorer eller projekt där stödet bedöms göra störst samhällsekonomisk nytta. Stödet skulle inte behöva räknas av mot företagets skatter utan skulle istället kunna betalas ut direkt. Se utförligare beskrivningar av ett riktat stöd i betänkandets avsnitt 8.2.4.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det är värdefullt att utredningen har beskrivit flera alternativa lösningar och angett för- och nackdelar med dessa. Beskrivningen av effekter av om någon reglering inte kommer till stånd går att läsa ut av beskrivningen av syftet med förslaget.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges bland annat följande. De föreslagna skatteincitamenten ska kunna användas av alla fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet i Sverige, oavsett var dessa företag har sin hemvist. Däremot gäller incitamenten bara för FoU-arbete som utförs i en stat inom EES-området. Eftersom en sådan avgränsning inte innebär någon diskriminering ur ett EU-rättsligt perspektiv och eftersom reglerna inte heller på något annat sätt diskriminerar den som vill driva verksamhet i Sverige bedömer utredningen att de föreslagna incitamenten inte står i strid med någon av de fria rörligheterna för varor, tjänster, personer och kapital. De föreslagna skatteincitamenten är inte selektiva utan utgör generella åtgärder. De innehåller inte några begränsningar i fråga om var företagen ska höra hemma för att kunna få ta del av skattelättnaden och gäller alla näringsverksamheter oavsett storlek, belägenhet eller bransch. Utredningen bedömer att incitamenten därför inte heller står i strid med EU:s regler om statligt stöd. Se utförligare beskrivningar i betänkandets avsnitt 8.3.

I betänkandets avsnitt 4 finns en kartläggning av hur andra länders regelverk kring FoU ser ut.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Den komparativa utblicken, och jämförelsen med andra länders regelverk, är värdefull information. Beskrivningen i övrigt är enligt Regelrådet tydlig.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I betänkandet anges följande. Utredningen anser gällande båda alternativen att de borde kunna träda i kraft relativt snart eftersom det inte behövs någon mer omfattande anpassning av it-system eller liknande. Inkomstdeklarationen kommer dock att behöva justeras. Utredningen föreslår att reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026.

I konsekvensutredningens avsnitt 8.10.1 framgår att Skatteverket kommer att behöva avsätta resurser för riktad information till företag om de nya reglerna.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges följande. Förslagen påverkar alla företag som har utgifter för personal som arbetar med FoU. Enligt utredningens beräkningar hade 3 623 koncerner och fristående företag sådana utgifter år 2023. I vissa koncerner bedöms flera koncernföretag ha utgifter för personal som arbetar med FoU. Totalt uppskattas 4 054 koncernföretag och fristående företag ha sådana utgifter. Av de nämnda bedöms 2 642 vara små- och medelstora företag. Vidare bedöms 130 koncerner omfattas av reglerna om tilläggsskatt. Antalet enskilda näringsidkare och handelsbolag som bedriver FoU bedöms vara ytterst få och antas vara en marginell företeelse. Det var endast tre fysiska personer som yrkade FoU-avdrag och inga handelsbolag som rapporterade arbetskostnader för FoU i FoU-undersökningen under 2023.

I betänkandets avsnitt 5.7 finns ett antal figurer som exempelvis visar hur FoU-kostnader fördelar sig för företag i olika branscher, se figur 5.9, betänkandet s 159. Arbetskraftsposten utgör den största kostnadsposten i nästan alla branscher även om andelen varierar. De branscher som har flest FoU-företag framgår av figur 5.10, betänkandet s 160. Där framgår att tillverkning, motorfordon, IT och vetenskap och teknik är branscher med hög andel FoU.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges exempelvis följande. Med stöd av SCB:s FoU-undersökning och företagens arbetsgivardeklarationer för 2023 bedömer utredningen att företagen har ett kvalificerat underlag för FoU på i genomsnitt cirka 17 miljoner kronor per företag och år i 2027 års priser och volymer (i bilaga 2 till betänkandet framgår utgångspunkter för utredningens beräkningar). I tabell 8.3 (betänkandet s 229) framgår hur underlagets storlek varierar mellan olika typer av företag. Bland mikroföretag bedöms det genomsnittliga underlaget vara 1,37 miljoner kronor per företag och år. Underlaget ökar med företagsstorleken. Det genomsnittliga underlaget för ett multinationellt företag, definierat som ett företag som omfattas av reglerna för tilläggsskatt, uppgår till cirka 305 miljoner kronor per företag och år.

Vidare anges att ett företag som tar del av något av de föreslagna skatteincitamenten påverkas på flera olika sätt. Förslagen bedöms i första hand kunna bidra till en likviditetsförstärkning och påverka den indirekta kostnaden för FoU-investeringar. Förslagen innebär också en administrativ börda för de företag som tar del av skatteincitamentet. Dessutom leder de till att företag som tillhör koncerner som omfattas av reglerna om tilläggsskatt behöver hantera det nya regelverket inom ramen för tilläggsskattereglerna. För dessa företag kan förslagen också leda till att företaget ska betala mer tilläggsskatt.

Utredningen bedömer vidare att båda skatteincitamenten kan leda till att det blir mer attraktivt att bedriva konsultverksamhet eller att agera som underleverantör av FoU-tjänster eftersom det är utföraren, alltså det företag som betalar löner för personal som utför FoU, som har rätt till skattelättnaden. I förlängningen kan detta leda till en större möjlighet för de företag som beställer sådana tjänster att hitta rätt kompetens. Förslagen kan också på sikt leda till en större konkurrens mellan underleverantörer av FoU och därmed till att en del av skattelättnaden övervältras till beställaren i form av lägre priser. Eventuellt kan förslagen

också leda till att fysiska personer som i dag bedriver enskild näringsverksamhet eller verksamhet i handelsbolag väljer att starta ett aktiebolag.

Utredningen bedömer att de administrativa kostnaderna till följd av de båda incitamenten är likartade och ligger i linje med de administrativa kostnaderna för det existerande FoU-avdraget. Den administrativa bördan bör främst kunna hänföras till att bedöma vilka utgifter som kan räknas till det kvalificerade underlaget för skatteincitamentet. Att begära att reglerna ska tillämpas bedöms inte leda till någon särskild administrativ börda eftersom det handlar om att föra in ett belopp i inkomstdeklarationen. Eftersom förslagen förutsätter att definitionerna av FoU ändras i enlighet med förslag i utredningens delbetänkande kan en beräkning av de administrativa kostnaderna utgå från beräkningen som presenteras där. I delbetänkandet uppskattade utredningen den administrativa kostnaden för FoU-avdraget efter de föreslagna ändringarna till 17 000 kronor per företag och år. Detta kan jämföras med att de nu aktuella förslagen innebär en direkt genomsnittlig skattelättnad på mellan cirka 3 och 6 miljoner kronor per företag och år. Om alla drygt 4 000 enskilda företag med utgifter för FoU-personal yrkar ett av de föreslagna skatteincitamenten skulle därmed den totala administrativa bördan för företagen till uppgå till cirka 68 miljoner kronor och år.

För multinationella företag tillkommer administration om de ska ta hänsyn till skatteincitamentet i tilläggs-skatterapporteringen. För de företag som ska beräkna ett tilläggs-skattebelopp tillkommer dessutom en administrativ börda att beräkna ett substansbelopp. Eftersom ett förhöjt kostnadsavdrag leder till att fler får betala tilläggs-skatt jämfört med en återbetalningsbar skattereduktion kan det förhöjda kostnadsavdraget alltså leda till större administrativa kostnader för multinationella företag.

Därefter redovisas de närmare effekterna för ett förhöjt kostnadsavdrag i konsekvensutredningens avsnitt 8.5.2 och effekterna av en återbetalningsbar skattereduktion i avsnitt 8.5.3.

Följande anges i avsnitt 8.5.4 gällande skillnader i effekter av de olika förslagen. Den genomsnittliga direkta skattelättnaden vid en återbetalningsbar skattereduktion blir lägre, men tillfaller ett större antal företag, än vid ett förhöjt kostnadsavdrag. Det beror på att en skattereduktion på 20 procent motsvarar ett förhöjt kostnadsavdrag på cirka 97 procent om hela detta avdrag kan utnyttjas direkt. De offentligfinansiella effekterna av förslagen är dock i samma storleksordning eftersom inte alla företag har så stora överskott att de kan utnyttja hela det förhöjda kostnadsavdraget direkt.

Ett förhöjt kostnadsavdrag påverkar också företagens EBITDA² på ett sätt som en återbetalningsbar skattereduktion inte gör. För vissa företag med negativa räntenetton som är större än deras avdragsutrymme kommer tillämpning av ett förhöjt kostnadsavdrag om 200 procent att motsvara ett förhöjt kostnadsavdrag om cirka 170 procent i praktiken. Med hänsyn till att en återbetalningsbar skattereduktion enligt ovan motsvarar ett förhöjt kostnadsavdrag på cirka 97 procent blir den direkta skattelättnaden av ett förhöjt kostnadsavdrag mer förmånligt för ett företag med ett tillräckligt stort överskott.

² Ett ekonomiskt nyckeltal som står för Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization. På svenska: Rörelseresultat före räntor, skatter, avskrivningar och nedskrivningar.

Vidare blir de ökade tilläggsskattebeloppen betydligt lägre vid en återbetalningsbar skattereduktion än vid ett förhöjt kostnadsavdrag. Denna skillnad illustrerar tilläggsskattesystemets fördelaktiga hantering av en skattelättnad som utformats som ett kvalificerat skattetillgodohavande enligt modellreglerna. Under vissa omständigheter kan dock en återbetalningsbar skattereduktion medföra att tilläggsskatten ökar mer än vid förhöjt kostnadsavdrag. En sådan situation kan till exempel uppstå för koncerner som redan före skatteincitamentet har en låg effektiv medelskattesats och ett substansbelopp i samma storlek som det justerade resultatet.

Det anges att det i detta sammanhang också är viktigt att notera att multinationella företag med stora överskott skulle få en större direkt skattelättnad med ett förhöjt kostnadsavdrag än med en återbetalningsbar skattereduktion, även om deras tilläggsskatt ökar mer vid ett förhöjt kostnadsavdrag. Multinationella företag utan tillräckligt stora överskott kan däremot bli skyldiga att beräkna ett tillkommande tilläggsskattebelopp eller överskjutande skattebelopp. Ett förhöjt kostnadsavdrag skulle därmed kunna bli skattemässigt mer gynnsamt för multinationella företag med stora överskott samtidigt som en återbetalningsbar skattereduktion skulle kunna bli mer gynnsamt för multinationella företag med små eller inga underskott.

Som framgår vid rubriken Innehållet i förslaget remitteras en kompletterande promemoria tillsammans med betänkandet, till följd av ändrade internationella regler som beslutats efter det att utredningen färdigställt sitt betänkande. I avsnitt 6 i den kompletterade promemorian anges att de nya reglerna för kvalificerade skatteincitament påverkar beräkningen av den effektiva skattesatsen för koncerner som omfattas av tilläggsskatt. Endast svenska koncerner som ingår i en koncern vars globala omsättning uppnår beloppsgränsen på 750 miljoner euro omfattas av reglerna om tilläggsskatt. Det anges att konsekvensanalysen har uppdaterats i dessa delar. Exempelvis anges att till följd av de nya reglerna bedöms utredningens förslag bli mer fördelaktiga för multinationella företag. Detta på grund av att de inte ökar tilläggsskatten i samma utsträckning jämfört med de vanliga reglerna för tilläggsskatt. För förslaget om förhöjt kostnadsavdrag innebär detta att förslaget blir mer internationellt konkurrenskraftigt i förhållande till utländska skatteincitament som utformats som kvalificerade skattetillgodohavanden. På motsvarande sätt innebär det att en återbetalningsbar skattereduktion kan ses som mindre konkurrenskraftig i förhållande till utländska skatteincitament som inte är utformade som kvalificerade skattetillgodohavanden men som omfattas av de nya reglerna för kvalificerade skatteincitament.

Vidare anges i den kompletterade promemorian att eftersom eventuella tilläggsskatteintäkter som följer av utredningens förslag ingår i beräkningen av den offentligfinansiella nettoeffekten, behöver den uppdateras givet de nya reglerna för hanteringen av kvalificerade skatteincitament. I betänkandet bedöms det förhöjda kostnadsavdraget leda till ökade tilläggsskatteintäkter för staten med totalt 220 miljoner kronor per år. De nya reglerna bedöms innebära att ökningen av statens tilläggsskatteintäkter uppgår till 30 miljoner kronor per år. Det innebär att den offentligfinansiella nettoeffekten av förslaget om ett förhöjt kostnadsavdrag bedöms vara cirka -8 miljarder kronor för 2027 och cirka -8,3 miljarder per år från 2028. Skillnaden i offentligfinansiell effekt mellan åren utgörs av att en del företag har brutna räkenskapsår. I betänkandet bedöms den återbetalningsbara skattereduktionen innebära ökade tilläggsskatteintäkter om 20 miljoner kronor per år. De nya reglerna bedöms innebära att dessa intäkter inte kommer att uppstå. Den offentligfinansiella nettoeffekten bedöms därmed vara -7,83 miljarder kronor för 2027 och -8,14 miljarder kronor per år från 2028.

Slutligen anges i den kompletterande promemorian att de nya reglerna innebär vissa ytterligare beräkningar för de multinationella företag som behöver beräkna tilläggsskatt om de vill använda reglerna för kvalificerade skatteincitament eftersom hanteringen av dessa görs separat. Sådana uppgifter bedöms dock bygga på uppgifter som tas fram vid beräkningen av tilläggsskatt enligt de vanliga reglerna och bör därför inte innebära någon nämnvärd ytterligare påverkan på företagens administrativa kostnader utöver vad som beskrivs i betänkandet. De nya reglerna för hanteringen av kvalificerade skatteincitament vid beräkningen av tilläggsskatt bedöms inte innebära några övriga förändringar i de konsekvenser av utredningens förslag som beskrivs i betänkandet. Exempelvis bedöms de nya reglerna inte påverka konsekvenser för företag som inte berörs av reglerna för tilläggsskatt.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningarna av de olika alternativens påverkan på företagens tidsåtgång och kostnader, samt verksamhet är utförlig. Förslagsställaren belyser också vad som kan vara mer förmånligt för vissa företag.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens tidsåtgång, kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges exempelvis följande. Sverige är ett av de länder som har störst privata FoU-kostnader inom EU och OECD. Samtidigt är den svenska statens utgifter för skatteincitament för FoU som andel av BNP under genomsnittet inom samma grupp av länder. Detta kan antas indikera att Sverige har goda förutsättningar för privata FoU-investeringar med avseende på de faktorer som företagen tycker är viktiga vid lokaliseringen av FoU-verksamheter.

Vidare anges att det framgår av figur 8.3 av betänkandet att med endast FoU-avdraget som skatteincitament placerar sig Sverige långt ned vid en internationell jämförelse, med en subventionsgrad på cirka 11 procent. Om det införs ett förhöjt kostnadsavdrag i enlighet med utredningens förslag skulle Sverige framstå som landet med störst subventionsgrad, 40 procent, för företag som går med överskott. För företag med underskott uppstår ingen effekt på subventionsgraden eftersom den direkta subventionsgraden uteblir för dem. Vid en återbetalningsbar skattereduktion skulle Sverige placera sig i den övre halvan av länder inom OECD, med en subventionsgrad på cirka 25 procent, både för företag som går med överskott och företag som går med underskott. Jämförelsen gäller för stora företag som inte når taket i de olika ländernas skatteincitament, det vill säga för Sveriges del taket i FoU-avdraget. För företag som inte kan nyttja FoU-avdraget minskar subventionsgraden med 11 procent. Det innebär att ett företag med överskott ändå skulle få en högre subventionsgrad än om exempelvis taket för FoU-avdraget slopas.

Enligt utredningens bedömning kommer båda de föreslagna incitamenten att placera Sverige på en nivå av stöd som framstår som konkurrenskraftig, framför allt när det gäller subventionsgraden och storleken på skattesubventioner för FoU som andel av BNP. För stora multinationella företag med redan utnyttjade FoU-avdrag kommer Sverige dock inte att framstå som fullt lika konkurrenskraftigt, även om skillnaderna jämfört med ett genomsnittligt land i OECD inte skulle vara stora. Sverige skulle bli mer konkurrenskraftigt än om företaget endast hade kunnat använda FoU-avdraget. Se utförligare beskrivningar i konsekvensutredningens avsnitt 8.8.

Regelrådet vill framföra att vissa delar som även har bäring på konkurrens, finns vid rubrikerna Alternativa lösningar samt Förslagets påverkan på företagens tidsåtgång, kostnader och verksamhet.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Av de beskrivningar som finns i konsekvensutredningen uppstår det dock inte någon farhåga att regleringen kommer att få någon annan påverkan än de som anges i konsekvensutredningen. En utelämnad beskrivning kan därför godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning, vilket vanligen är en brist i redovisningen. Regelrådet noterar att förslagsställaren redovisar för- och nackdelar med alternativen på ett utförligt sätt. Av tabell 8.4 och 8.5 framgår hur den direkta skattelättnaden påverkas av de båda alternativen. Det finns därmed värdefull information i betänkandet, men det som saknas är förslagsställarens sammantagna bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är bristfällig.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 21 april 2026.

I beslutet deltog Lars Silver, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson och Roland Sigbladh.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Lars Silver
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande